

Uitgangspunten Buurt WhatsApp

Aanleiding

Op 1 februari 2016 is in de lokale driehoek de analyse en plan van aanpak Woninginbraken Maastricht vastgelegd. Eén van de acties/maatregelen die moeten bijdragen aan het resultaat van een verlaging van het aantal woninginbraken en een verhoging van het oplossingspercentage voor woninginbraken, is het realiseren van Buurt WhatsApp groepen in met name de 12 wijken waar de meeste woninginbraken plaats vinden. Door het realiseren van WhatsApp groepen en preventieteams wordt tevens de burgerparticipatie in een bepaald gebied verhoogd. Samenwerking tussen de burger, de politie en de gemeente zal de veiligheid en met name het veiligheidsgevoel verhogen in een bepaalde wijk.

Onderzoek naar de werking van WhatsApp groepen in o.a. Tilburg laat zien dat het aantal inbraken substantieel, tot wel 50%, is gedaald. Nu er ook vanuit de burgers steeds meer initiatieven op dit vlak ontstaan en hierbij de vraag aan zowel de gemeente als de politie wordt gesteld welke rol zij hierin kunnen/willen vervullen is het van belang dat hiervoor enkele uitgangspunten worden geformuleerd.

Wat is een Buurt WhatsApp?

De Buurt WhatsApp is een WhatsApp groep bedoeld om digitaal te waarschuwen voor verdachte situaties in een wijk, buurt of stad die door waakzame deelnemers worden gesignaleerd. Het kan worden gezien als een moderne vorm van 'buurtwacht'. Via de Buurt WhatsApp kan er door deelnemers onderling en met de politie (wijkagent) makkelijk en snel informatie uitgewisseld worden. Ook zijn er mogelijkheden om foto's, filmpjes en geluidsopnames door te sturen.

Hoe werkt de Buurt WhatsApp?

Door het melden van verdachte situaties door middel van de Buurt WhatsApp, worden andere buurtbewoners en de politie snel gewaarschuwd en kunnen zij de verdachte(n) in de gaten houden. Ook de wijkagent kan gebruik maken van de door de burgers gedeelde informatie via de Buurt WhatsApp. Ondertussen kan de politie (wijkagent) tot eventuele actie overgaan of kan de gedeelde informatie gebruikt worden voor dossiervorming. Het signaleren van verdachte situaties gebeurt volgens de SAAR-methode:

S = Signaleer

A = Alarmeer 112

A = App om uw waarneming bekend te maken aan anderen

R = Reageer / Registreer, door bijvoorbeeld naar buiten te gaan en contact te maken met de persoon

De bedoeling is het verstoren van plannen van de verdachte persoon (de zaak stuk te maken), zonder dat degene daarbij een risico loopt, bijvoorbeeld door een praatje te maken met de

verdachte persoon. De politie komt alleen in actie wanneer een melding bij 112 wordt gedaan. De burger wordt geadviseerd om niet voor eigen rechter te gaan spelen en bij heterdaad altijd de politie via 112 te waarschuwen. Eigen veiligheid moet voorop staan. Ook is het mogelijk dat een onschuldige persoon door berichten via de WhatsApp als verdacht wordt aangemerkt. Het is dan aan de politie om te beoordelen of deze persoon ook werkelijk als verdacht kan worden aangemerkt.

Foto's kunnen handig zijn als signalement of eventueel bewijs. Volgens de privacywet is het niet toegestaan om foto's van verdachten (online) openbaar te maken. Een Buurt WhatsApp is echter een besloten groep waardoor het plaatsen van foto's weinig privacyproblemen zal opleveren. Er wordt echter wel geadviseerd hier terughoudend mee om te gaan.

Doelstellingen van de Buurt WhatsApp

1. Signaleren van verdachte situatie conform de SAAR-methode;
2. Burgers kunnen zelf een groot gebied in de gaten houden, ze zorgen voor meer ogen en oren voor de politie in de openbare ruimte;
3. Vergroten van de burgerparticipatie in de wijken;
4. Substantiële verlaging van het aantal inbraken in wijken waar een Buurt WhatsApp groep actief is;
5. Stimuleren van het gebruik van de WhatsApp groep in top 12 wijken qua woninginbraken;
6. Faciliteren van gebruik WhatsApp groep in overige wijken.

Wie doet wat bij Buurt WhatsApp?

Vanuit de rol van veranderende overheid neemt noch de gemeente, noch de politie de regie in deze, maar leggen zij het initiatief en uitvoering hiervan grotendeels bij de burger. Wel communiceren de gemeente en de politie naar de inwoners van Maastricht dat het middel Buurt WhatsApp ondersteund gaat worden in Maastricht. Als de bewoners zelf de regie hebben zijn ze eerder en des te meer geneigd om de Buurt WhatsApp te omarmen omdat zij het dan als iets van zichzelf beschouwen.

Burgers

1. Eén of meerdere burgers nemen het initiatief om een Buurt WhatsApp groep te starten.
2. Er dient minimaal één burger als beheerder van de Buurt WhatsApp groep te worden aangewezen.
3. De beheerder meldt het initiatief tot het starten van een Buurt WhatsApp groep aan bij de gemeente, team Veiligheid.
4. Burgers ontvangen van de gemeente (team Veiligheid) basisspelregels en verklaren hiermee akkoord te gaan. Zij kunnen deze zelf verder aanvullen.
5. Burgers bepalen, evt. na overleg met de gemeente, team Veiligheid, de reikwijdte van de Buurt WhatsApp groep.
6. Burgers proberen zelf zo veel mogelijk buurtgenoten te laten deelnemen aan de Buurt WhatsApp groep. Ze kunnen hiervoor evt. gebruik maken van door de gemeente beschikbaar gestelde flyers.
7. Zo veel mogelijk deelnemers uit de Buurt WhatsApp groep zullen deelnemen aan een instructie van de wijkagent om te weten hoe te reageren op verdachte situaties.

8. Indien een Buurt WhatsApp groep minimaal 3 maanden actief is en deelnemers de instructies bij de wijkagent gevolgd hebben, kunnen één of meerdere WhatsApp borden voor de buurt worden aangevraagd bij de gemeente, team Veiligheid.

Gemeente

1. Team Communicatie communiceert via verschillende kanalen over de mogelijkheden van de Buurt WhatsApp groep. Draagt uit dat de gemeente en de politie dergelijke initiatieven ondersteunt en op welke manier.
2. Team Veiligheid zorgt voor het opstellen van de basisspelregels van de Buurt WhatsApp groepen.
3. Team Veiligheid zorgt voor het registreren van de verschillende Buurt WhatsApp groepen.
4. Team Veiligheid bepaalt eventueel samen met de burgers de omvang van de Buurt WhatsApp groep en om het bereik te verhogen wordt aan de beheerder gevraagd om eventueel aan te sluiten bij Buurt WhatsApp groepen in de aangrenzende buurten.
5. Team Veiligheid neemt contact op met de wijkagent en zorgt dat er door wijkagent instructie aan de Buurt WhatsApp groep wordt gegeven.
6. Team Veiligheid en Team Communicatie zorgen voor flyers die kunnen helpen bij het werven van burgers voor de Buurt WhatsApp groep. Burgers kunnen deze aanvragen.
7. Team Veiligheid schaft een aantal borden aan met de aanduiding dat in de Buurt een WhatsApp groep actief is. Deze borden worden aangemerkt als zijnde 'een bouwwerk ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening', hiermee vervalt (op basis van Artikel 2 lid 18, juncto artikel 3 lid 8, bijlage II Besluit omgevingsrecht) de omgevingsvergunningsplicht.
8. Deze borden worden alleen geplaatst aan de (grote) invalswegen in de wijk en in overleg met Team Veiligheid en Milieu en Mobiliteit.
9. Team Milieu en Mobiliteit geeft opdracht tot het plaatsen van de borden en Stadsbeheer zorgt voor plaatsing en onderhoud van de borden.

Politie

1. Na informatie van de gemeente dat er een nieuwe Buurt WhatsApp groep actief is, dan wel wil starten, zal de wijkagent een instructie in de buurt voor de leden van de WhatsApp groep organiseren.
2. Indien er melding vanuit een Buurt WhatsApp groep komt, zorgt politie voor goede opvolging van deze melding.